

Visa tai buvo sumanyta kaip pokalbis su statistiniu piliečiu Vaclovu, nelabai išprususiu sveikatos priežiūros (krepšinio, ekonomikos, karo ir energetikos) klausimais, bet turinčiu

- per daug savigarbos sau tą pripažinti (visgi kadaise įgytas aukštasis išsilavinimas[1]) ir
- perdėm greitą ir neribotą internetą (o kartu su juo ir prieigą prie mažai filtruotos ir recenzuotos informacijos).

Statistinis pašnekovas Vaclovas yra labai nepakantus nemaloniems simptomams, bet šiaip neblogas vaikinąs, greitai pasiekęs tam tikrą finansinę gerovę, todėl manantis, kad vertas šio to daugiau, ir nepasitikintis kitų sričių profesionalais[2].

Aš įsivaizdavau trumpus mūsų su Vaclovu pokalbius tarp kasdienių darbų bei rūpesčių ir kaip po jų jis tampa vis kantresnis, rūpestingesnis savo ir savo šeimos sveikatai. Mažinti vartotojiškumą ir puoselėti sveikatinimą – tokie turėjo būti trumpų pokalbių tikslai. Taip pat ir perskaitęs knygą skaitytojas, tikiuosi, taps kantresnis, ims dažniau šypsotis (juk visi mes šiek tiek panašūs į Vaclovą).

Bet tada kažkoks kinas užvalgė termiškai neapdoroto

skujuočio, mus visus uždare dviem sezonams, gyvai susitikti su Vaclovu nebebuvo kaip, pokalbiai nutrūko, o pasibaigus karantinui jis prisijungė prie maršiečių. Taigi mūsų platoniškas ryšys nutrūko ir noro bendrauti nebebuvo. Vėliau persirgęs „išgalvota“ liga, persigalvojęs ir net pasiskiepijęs Vaclovas sugrįžo. O gal jis taip ir liko skiepu priešininku, bet jam vis tiek reikia medicininio patarimo, ir jis jo kreipiasi. Nesvarbu, kaip ten buvo, nes gero patarimo reikia visiems.

Deja, visi mes skubame, visiems ko nors reikia čia ir dabar, pageidautina nemokamai, bet prireikus esame pasiryžę susimokėti už sveikatą (tik kad per vieną kartą viską padarytų). Mes vartotojai, ir tas vartotojiškumas greitai plinta ir užvaldo sistemą: paslaugų teikėjai stengiasi atitikti klientų vartotojiškumą ir pradeda jį skatinti. Atsiranda „viena piliulė imunitetui“, „viskas, ko reikia, vienoje tabletėje“, „papildai plaukams / rankoms / galvai / ...[3]“, „vaistai per 3 valandas“, „ligos nustatymas iš kraujo lašo“ ir net „neišeinant iš namų“ – nes to nori rinka. Ir, galiausiai, patys medikai nebesupranta, ar teikia paslaugas, ar gydo, ar tik Ligonijų kasai reikalinga apskaita užsiima.

Mes vieni kitais nepasitikime, o to nepasitikėjimo skatintojų tik daugėja: antraštės „iki šiol darėte ne taip“, pavadinimai „ko gydytojai jums nepasako“, paskalos „gi reikėjo duoti, kitaip negydys“, gąsdinimai „aš po skiepo vos nenumiriau“ ir beprasmybės „gimdyvė privalo būti su kauke“.

Manau, ši knyga bus įdomi ir pacientams, ir mano kolegoms. Nors tekstas humoristinis, bet ir vieniems, ir kitiems kartais gali būti kiek nejauku (nes galbūt atpažins save), tačiau, kaip priimta perspėti, visi Vaclovai yra išgalvoti ir visi sutapimai yra atsitiktiniai.

Kalbėtis ir ieškoti atsakymų į rūpimus klausimus tikrai reikia, nes, pasikartosiu, kiekviena iš mūsų gyvena tas Vaclovas.

(Nemažai tekstų jau gal ir girdėjote ar skaitėte DELFI portale, bet čia jie papildyti, patobulinti, kur kas smagesni ir kartu su kitais pateikti kiek kitaip. Bet, jei norite sutaupyti, visada rasite juos internete.)

---

1 Aukštojo išsilavinimo diplomą daugybėje aukštojo ir aukštesniojo mokslo įstaigų šalyje suteiktas visiems, kam užteko kantrybės, paklusnumo ir noro susitaikyti su likimu. Todėl natūralu, kad tas išsimokslinimo faktas, kaip drausmingumo įrodymas, tapo būtinas ieškant bet kokio darbo.

2 Nieko nuostabaus, kai uždirbi įsiūlydamas žmonėms nereikalingas paslaugas už kainą, neatitinkančią tų paslaugų.

3 Įrašyk norimo organo pavadinimą.